

برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان در کره جنوبی

احمد صفار مقدم (پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی)

خلاصه مقاله

زبان و خط کره‌ای – حدود هفتاد میلیون نفر از جمعیت جهان، عمدتاً در شبه جزیره کره، به زبان کره‌ای سخن می‌گویند. کره‌ای، که از جمله زبان‌های التصاقی (پیوندی)^۱ است، گویا از تنگوسی منشعب گردیده و، با زبان‌های ترکی و مغولی، خانواده آلتایی را تشکیل می‌دهد. این زبان، تا قرن پانزدهم میلادی، به خط چینی نوشته می‌شده و، از آن پس، برای نوشتن آن، به تدریج و به طور محدود، از الفبای ویژه کره‌ای، به نام هنگول، اختراع شاه سِجان، استفاده شده است. هنگول دارای حروف نشان‌دهنده ۱۴ صامت و ۱۰ مصوت ساده است.

نویسه‌های چینی، که نشانه‌های تصویری‌اند، از یک قرن پیش از میلاد، به عنوان یگانه عناصر خط، در کره به کار رفته‌اند ولی، با اختراع هنگول، مقام خود را کم‌کم از دست داده‌اند. بیشتر نویسه‌های چینی اکنون با حروف کره‌ای کتابت می‌شوند که به آنها چینی-کره‌ای گفته می‌شود. کاربرد شمار دیگری از نویسه‌ها، که به چند هزار می‌رسد، به همان صورت اولیه ادامه دارد.

ترکیب واژگان کره‌ای-چینی، در نزد مردم کره، زبان دین و آیین و فرهنگ به شمار می‌رود. بیش از ۵۰۰ سال (۱۳۹۲-۱۹۱۰) آیین چینی کنفوسیوس دین ملی کره بوده است و مردم کره، از قرن‌ها پیش از میلاد، در زیر نفوذ فرهنگ چینی می‌زیسته‌اند. از این رو، حجم کلمات چینی در زبان کره‌ای بیشتر از واژه‌های بومی است. حدود ۶۰ درصد از واژگان کره‌ای مأخوذ از زبان چینی است.

روابط نزدیک جغرافیایی، سیاسی و اقتصادی دو کشور کره و ژاپن و شباهت‌های

1) agglutinative

ساختار زبانی آنها نفوذ متقابل واژگانی را در پی داشته است به‌ویژه، در طول سال‌های ۱۹۱۰-۱۹۴۵، که امپراتوری ژاپن کشور کره را به تصرف در آورد و با اقدامات خود درصد محو نشانه‌های استقلال این کشور از جمله زبان کره‌ای برآمد، سیل لغات و اصطلاحات ژاپنی به کره سرازیر شد و کاربرد زبان ژاپنی اجباری گردید.

از پایان جنگ دوم جهانی، به‌خصوص پس از جنگ کره، زبان انگلیسی با دامنه وسیعی، کاربرد یافته و از کلمات انگلیسی، در زمینه‌های علمی و امور روزمره، استفاده فراوان شده است.

علاوه بر چینی و ژاپنی و انگلیسی، از زبان‌های دیگر، مانند سنسکریت و فرانسه، نیز لغاتی به کره‌ای راه یافته است.

زمینه‌های مؤثر در برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان - هم‌زمان با شکست چین در جنگ
سال‌های ۱۸۹۴-۱۸۹۵ با ژاپن، نفوذ چینی در فرهنگ و زبان کره‌ای رو به زوال گذاشت. تا آن زمان، هنگول، که به دلیل ادامه و افزایش نفوذ چینی ابزار نوشتاری ناتوانی بیش نبود، در نوشتن کره‌ای کاربرد چندانی نداشت و ادبیات کره‌ای و کتب و اسناد، اعم از دولتی و شخصی، بیشتر به چینی نوشته می‌شد. پس از شکست چین، مردم کره به القاب هنگول و منابع بومی خود روی آوردند و به استقلال ادبی دست یافتند.

فروپاشی حکومت استعماری ژاپن در سال ۱۹۴۵ عامل مهم دیگری در برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان کره‌ای شد. دولت ژاپن، در اواخر حکومت ۳۵ ساله خود بر کره، استفاده از صورت نوشتاری زبان کره‌ای را ممنوع ساخته و کاربرد ژاپنی را بر مردم این کشور تحمیل کرده بود.

تولد کره مستقل و دموکرات دموکراسی زبان را به دنبال داشت. ضرورت سوادآموزی همگانی و دستیابی عموم مردم به علوم و فنون اهمیت هنگول و لزوم آماده ساختن زبان ساده بومی را بیش از هر زمان دیگر آشکار ساخت.

اختلاط گویشی، که رفته‌رفته، در اثر توسعه حمل و نقل و ارتباطات، پدید آمد صاحب‌نظران را به لزوم برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان متوجه ساخت.

توسعه روابط بین‌المللی در طی نیم قرن گذشته و نفوذ زبان‌های غربی، به‌ویژه انگلیسی، در زبان کره‌ای عامل دیگری شد برای توجه به پاک‌سازی زبان.

تقسیم شبه جزیره کره به دو کشور شمالی و جنوبی در سال ۱۹۴۵، که به سیاست‌های زبانی متفاوت و کاربردهای واژگانی دوگانه در دو کشور منجر گردیده، نگرانی زبان‌شناسان و ادیبان کره جنوبی را برانگیخته است. در برنامه‌ریزی زبان، به نوعی فرایند تلفیق و هماهنگی بین زبان‌های دو کشور نیاز است تا، در زمان وحدت دوکره در آینده، راه‌گشای وحدت زبانی باشد. شیوه‌های متفاوت نگارش نیز ضرورت توجه به برنامه‌ریزی زبان را تشدید کرده است.

بنا بر مصوبات دولت، خط کره‌ای در گذشته گاه همراه با نویسه‌های چینی و زمانی منحصرأ با الفبای هنگول نوشته شده است.

پیشگامان و نهادهای فعال در پاک‌سازی زبان - سه تن شخصیت فرهنگی زیر پیش‌گامان برجسته برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان در کره جنوبی‌اند:

۱) **سی-گیونگ چو**^۲ (۱۸۷۶-۱۹۱۴)، نخستین زبان‌شناس بزرگ کره که ملت را به شرکت در پاک‌سازی زبان فرا خواند.

۲) **هیون-به چوی**^۳ (۱۸۸۴-۱۹۷۰) شاگردِ **چوکه**، مانند او، طرفدار افراطی پاک‌سازی زبان و معتقد به کاربرد انحصاری هنگول بود.

۳) **وونگ هو**^۴ (۱۹۱۹-) که اکنون پرچمدار پاک‌سازی زبان و رئیس انجمن هنگول است. فعال‌ترین نهادهای ملی در امر پاک‌سازی زبان کره‌ای **انجمن هنگول** و **انجمن آموزش زبان کره‌ای** است. انجمن هنگول بر کاربرد انحصاری هنگول در خط تکیه دارد ولی انجمن آموزش زبان کره‌ای خط مشی معتدلی را اختیار می‌کند و از طرد کامل نویسه‌های چینی و واژه‌های چینی-کره‌ای حمایت نمی‌نماید.

برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان تا سال ۱۹۹۰ جزو وظایف وزارت آموزش بوده است. این وزارت، در سال ۱۹۸۴، به تأسیس مؤسسه تحقیقاتی زبان کره در فرهنگستان ملی علوم اقدام و تا سال ۱۹۹۰ کلیه وظایف اجرایی مربوط به پاک‌سازی زبان را به آن مؤسسه واگذار کرد.

تأسیس فرهنگستان ملی زبان کره - در سال ۱۹۹۰، در تشکیلات دولتی کره جنوبی تجدید نظر و وزارت فرهنگ و تربیت بدنی به وزارت خانه‌های موجود اضافه شد. امور برنامه‌ریزی و هدایت زبان به این وزارت واگذار شد و، در نتیجه، مؤسسه تحقیقاتی زبان کره از وزارت آموزش منتزع گردید و به وزارت فرهنگ و تربیت بدنی انتقال یافت. سازمان مؤسسه تحقیقاتی زبان کره در سال ۱۹۹۱ تجدید گردید و آن مؤسسه، به نام **فرهنگستان ملی زبان کره**، زیر نظر مستقیم وزیر فرهنگ و تربیت بدنی قرار گرفت.

فرهنگستان ملی زبان کره شامل سه بخش **مطالعات تجویزی**، **مطالعات توصیفی** و **مطالعات مواد** است و بخش مطالعات توصیفی مسئولیت‌های مربوط به پاک‌سازی زبان را برعهده دارد.

شیوه و حاصل کار پاک‌سازی زبان - بالاترین مرجع سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در زمینه برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان شورایی است به نام **شورای عالی زبان کره‌ای** در وزارت فرهنگ و تربیت بدنی که، مانند فرهنگستان، زیر نظر وزیر اداره می‌شود. این شورا متشکل است از پنج بخش و بخش پاک‌سازی زبان کره‌ای مسئول بررسی و اظهار نظر نهایی

دربارهٔ واژه‌سازی و پاک‌سازی واژگانی است. این بخش دارای سیزده عضو است. پیش‌نهادهای واژه‌سازی و پاک‌سازی از نهادهای دولتی و سازمان‌ها و گروه‌های دیگر. از طریق وزارت فرهنگ و تربیت بدنی، در اختیار فرهنگستان گذاشته می‌شود و فرهنگستان، با بررسی‌ها و مشورت‌های لازم، فهرست واژه‌های بیگانه و مناسب‌ترین برابرها را تهیه می‌کند. فهرست‌های تأیید شدهٔ فرهنگستان، برای بررسی نهایی، در اختیار شورای عالی قرار می‌گیرد و بخش پاک‌سازی زبان کره‌ای تصمیم نهایی را اتخاذ می‌کند. نظر شورای عالی دربارهٔ واژه‌های بیگانه و نحوهٔ پاک‌سازی آنها، که با فرمول‌هایی مشخص گردیده، از طریق وزارت فرهنگ و تربیت بدنی، به نهادهای درخواست‌کننده اعلام می‌شود و این نهادها فهرست‌ها و جزوه‌های لازم را چاپ و منتشر می‌کنند.

تا سال ۱۹۹۱، تاریخ تأسیس فرهنگستان ملی زبان کره، جمعاً ۲۳ فهرست پاک‌سازی از جانب نهادها و سازمان‌های دولتی منتشر شده و شمار فهرست‌هایی که فرهنگستان منتشر کرده ۱۴ است. **مجموع لغات و اصطلاحات بیگانه که طی چهار سالهٔ ۱۹۹۲-۱۹۹۶ معادل‌یابی یا برابرسازی شده به ۱۷۰۷۴ می‌رسد.**

آمار بسیار بالای واژه‌گزینی از جانب فرهنگستان ملی زبان کره از آن‌جا ناشی می‌شود که فرهنگستان، در برابر سیل لغات ژاپنی که به کشور کره سرازیر شده، از واژه‌های چینی و یا کره‌ای موجود استفاده کرده و، در واقع، معادل‌های چینی و کره‌ای کنونی را جانشین واژه‌های ژاپنی ساخته است و واژه‌نوساز از عناصر زبان کره‌ای به ندرت به چشم می‌خورد.

با توجه به انزجاری که مردم کره نسبت به ژاپنی‌ها، به دلیل اشغال کشورشان از جانب آنها در طی سال‌های ۱۹۱۰-۱۹۴۵، دارند، معادل‌های پیش‌نهادهای فرهنگستان به جای واژگان ژاپنی به سهولت و سرعت پذیرفته می‌شود و، از این رو، برنامهٔ واژه‌گزینی فرهنگستان با موفقیت کامل همراه است.

به موازات پاک‌سازی عناصر ژاپنی، از شدت کاربرد لغات و اصطلاحات چینی دشوار و پیچیده به میزان قابل توجهی کاسته شده و شمار نویسه‌های چینی به چند هزار رسیده است. توفیق فرهنگستان در مورد واژه‌های بیگانهٔ غربی (عمدتاً انگلیسی)، در مقایسه با ژاپنی و چینی، بسیار اندک است. حضور نظامی و سیاسی آمریکا در کرهٔ جنوبی و جاذبه‌های نظرگیر فرهنگ آمریکایی و، سرانجام، احساس نیاز شدید هر چند کاذب همگانی به فراگیری زبان انگلیسی، روی هم‌رفته، سد بزرگی در برابر فرهنگستان ملی زبان کره برای پاک‌سازی زبان کره‌ای از واژگان انگلیسی برافراشته است.

برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان در کرهٔ جنوبی قدمتی صدساله دارد و حال آن‌که عمر فرهنگستان ملی زبان کره به هفت سال نمی‌رسد. از این رو، بخش عمدهٔ مقاله حاضر به

مسائل پاک‌سازی زبان تا تأسیس فرهنگستان اختصاص یافته و سپس تأسیس فرهنگستان و برنامه‌ها و عملکرد آن بررسی شده است.

دلیل مهم دیگر در این بخش بندی اولویت‌هایی است که برای مراحل پاک‌سازی زبان در نظر گرفته شده است. پیش از تأسیس فرهنگستان، ترتیب پاک‌سازی زبان از عناصر بیگانه عملاً به این قرار بوده است: (۱) عناصر ژاپنی (۲) نویسه‌های چینی (۳) واژه‌های (دشوار) چینی-کره‌ای (۴) واژه‌های غربی. با آغاز کار فرهنگستان، که فعالیت‌های قبلی را سازمان یافته‌تر و متمرکزتر ادامه می‌دهد، مراحل پاک‌سازی به ترتیب زیر پیش‌بینی شده است: (۱) عناصر ژاپنی (۲) نویسه‌های چینی (۳) واژه‌های غربی (۴) واژه‌های (دشوار) چینی-کره‌ای.

بخش پایانی مقاله به ارزیابی حاصل فعالیت‌های پاک‌سازی زبان اختصاص یافته است.

زبان کره‌ای و ترکیب واژگانی آن

جمعیت سخنگو و قلمرو زبانی - حدود هفتاد میلیون نفر از جمعیت جهان، در کشورهای کره جنوبی، کره شمالی، چین، امریکا و برخی نقاط دیگر، به زبان کره‌ای سخن می‌گویند. بیشتر کره‌ای زبان‌ها در شبه جزیره کره و جزایر مجاور آن اقامت دارند که شامل چهل و پنج میلیون نفر در کره جنوبی و بیست و دو میلیون نفر در کره شمالی اند.

پیوند خانوادگی - خویشاوندی کره‌ای با زبان‌های دیگر به طور قطع و یقین هنوز به اثبات نرسیده است. به دلیل روابط فرهنگی و زبانی بسیار نزدیک کشور کره با همسایه بزرگ آن، چین، و نفوذ شدید زبان چینی در زبان کره‌ای، زمانی زبان کره‌ای را منشعب از زبان چینی تصور می‌کردند. بر اساس چند نظریه دیگر، زبان کره‌ای را می‌توان منشعب از خانواده آلتایی، ژاپنی، دراویدی و حتی انگلیسی دانست. معتبرترین نظریه قایل به انشعاب زبان کره‌ای از تنگوسی است که، با زبان‌های ترکی و مغولی، خانواده آلتایی را تشکیل می‌دهد.

ساختار دستوری - تأثیر عظیم خط و زبان چینی بر کره‌ای بدیهی و مسلم است، ولی دستور زبان کره‌ای با دستور زبان چینی کاملاً تفاوت دارد. کره‌ای از جمله زبان‌های التصاقی (پیوندی) است و، در صرف و اشتقاق، پسوندهای آن به ستاک‌های اسمی و

فعلی می‌پیوندند و بر سبک، زمان، وجه و حالت‌های گوناگون دلالت می‌کنند. ساخت ترکیبات با استفاده از ستاک‌ها بسیار متداول است. ترتیب سازه‌ها معمولاً فاعل - مفعول - فعل است. فعل همیشه در پایان جمله قرار می‌گیرد و کاربرد عناصر غیر فعلی آزادتر و قرین انعطاف بیشتر است. در زبان کره‌ای، در ترکیب اضافی، وابسته بدون استثنا پیش از هسته می‌آید و، چون این زبان فاقد موصول است، جمله صله پیش از متعلق آن و، به طور کلی، جمله پیرو پیش از جمله پایه قرار می‌گیرد. یکی از ویژگی‌های عمده زبان کره‌ای استفاده گسترده آن از نشانه‌های احترام به کمکی‌پسوندهای خاص است که از دشواری‌های این زبان به شمار می‌رود.

الفبای کره‌ای یا هنگول - کره‌ای‌ها تا قرن پانزدهم میلادی به خط چینی می‌نوشته‌اند. در سال ۱۴۴۳، شاه سِجان، پهارمین پادشاه سلسله جوسان، به کمک چند تن از دانشمندان، خطی آوایی به نام هنگول برای زبان کره‌ای اختراع کرد. هنگول از حروف نشان دهنده ۱۴ صامت و ۱۰ مصوت ساده تشکیل می‌شود. شمار حروف، با توجه به مصوت‌های مرکب و صامت‌های دوتایی و دمیده، به ۴۰ می‌رسد.

نویسه‌های چینی و واژه‌های چینی-کره‌ای

نویسه‌های چینی نشانه‌هایی تصویری‌اند که، به دلیل حاکمیت فرهنگی چین، از گذشته‌های دور در کره به کار رفته‌اند. کره بیش از دو هزار سال با چین رابطه نزدیک داشته است و نظر عام این است که، با استعمار شبه جزیره کره از جانب چینی‌ها و تأسیس چهار ایالت دست‌نشانده چین در این شبه جزیره در قرن اول پیش از میلاد، واژه‌های چینی نیز به کره راه یافته است. کره‌ای‌ها از خود خطی نداشتند و فرهنگ آنها نسبت به فرهنگ چینی‌ها نازل بود. با اختراع هنگول، نویسه‌های چینی مقام خود را، به عنوان یگانه صورت نوشتاری زبان کره‌ای، از دست دادند و، به جای آنها، رفته‌رفته از حروف کره‌ای استفاده شد. آن دسته از واژه‌های چینی که در زبان کره‌ای ریشه‌ای بسیار کهن داشته و بعضی از آنها را مردم کره از اجزای چینی ساخته بودند و امروز با حروف کره‌ای نوشته می‌شود چینی-کره‌ای نام دارد. شماری از نویسه‌های چینی نیز عیناً در کره‌ای به کار می‌رود. برای روشن شدن مطالب یاد شده، که از نظر پاک‌سازی

زبان کره‌ای حایز اهمیت است، به نمونه‌های زیر توجه فرمایید:
چند نمونه نویسه چینی (تصویرنگار):

火	آتش
田	مزرعه
木	درخت
人	انسان

توضیح این که بسیاری از نویسه‌های چینی در گذشته شباهت زیادی با مدلول خود داشته‌اند ولی اینک ساده و پیراسته شده و به صورت نشانه‌های قراردادی خطی در آمده‌اند که فاقد شباهت‌های اولیه‌اند.

مثال‌های زیر پیچیدگی نویسه‌های چینی و سادگی الفبای کره‌ای در مقایسه با آن را نشان می‌دهد:

چینی	کره‌ای	
書籍	서적	کتاب‌ها
地獄	지옥	جهنم
試驗	시험	امتحان
藝術	예술	هنر

جمله‌های زیر، که به خط کره‌ای (هنگول) نوشته شده، به زبان عادی کره‌ای امروز است. زیر واژه‌های چینی-کره‌ای یک خط و زیر نویسه‌های چینی دو خط کشیده شده است. بقیه واژه‌ها دارای اصل کره‌ای‌اند.

성곽의 내부는 사람이 왕래할 수 있도록 길이 뚫려 있다.

좌측 위 끝부분은 城의 東門인 五龍門.

6.25 동란때 소실되었다가 1975년 수원성 복원사업때 옛 모습을 찾았다.

우리 선조들은 이미 三國時代 이전부터 漢字를 사용하여 言類生活을 營爲하였다. 때로는 우리의 언어 생활에 맞도록 漢字의 音과 訓을 빌려 적기도 하였다.

ترجمه جمله‌ها به این شرح است:

در داخل قلعه برای رفت و آمد مردم راه بود. در انتهای بارو سمت چپ دروازه شرقی موسوم به چنگ یونگ قرار داشت. در جنگ ۶/۲۵ دروازه شرقی ویران شد. این دروازه در سال ۱۹۷۵ ضمن بازسازی قلعه سووان مرمت گردید. نیاکان ما قبل از دوران سه پادشاهی از خط چینی استفاده و با آن زبان زندگی می‌کردند. آنان برای قوام بخشیدن به حیات زبانی خود، گاهی تلفظ و معنای لغات را از چینیان به وام می‌گرفتند.

ترکیب واژگان کره‌ای

مهم‌ترین عناصر تشکیل دهنده واژگان کره‌ای از این قرار است:

۱) واژه‌های بومی و چینی - در زبان کره‌ای میزان واژه‌های بیگانه از واژه‌های بومی فزون‌تر است و چنین احساس می‌شود که آن واژه‌ها برای بیان مفاهیم گوناگون راحت‌تر و مناسب‌ترند. نیاکان مردم کره، پیش از دست یافتن به فرهنگ بومی، زیر نفوذ فرهنگ چینی بودند و تأثیر زبان چینی در امور روزمره زندگی و حتی شیوه تفکر آنان عمیقاً احساس می‌شد و، با توجه به این که در کتابت زبان کره‌ای تنها از نویسه‌های چینی استفاده می‌شده، وجود حجم عظیم واژه‌های چینی در کره‌ای عجیب به نظر نمی‌رسد. تمیز واژه‌های اصیل کره‌ای از واژه‌های چینی و برخی زبان‌های دیگر، در بسیاری موارد، چندان آسان نیست؛ زیرا این واژه‌ها جذب زبان کره‌ای شده و مشخصه اصلی خود را از دست داده‌اند. از سوی دیگر، منشأ زبان کره‌ای، که از خانواده زبان‌های آلتایی شمرده شده، هنوز با تردیدهایی مواجه است و این امر تشخیص واژه‌های بومی زبان را تا حدی دشوار می‌سازد.

بر اساس واژه‌نامه کره‌ای نو، که به همت انجمن تحقیقات زبان کره‌ای انتشار یافته، از میان ۱۶۴۱۲۵ واژه‌ای که در آن آمده است، ۸۵۵۲۷ واژه (۵۲ درصد) چینی است، در حالی که شمار واژه‌های بومی فقط به ۷۴۶۱۲ (۴۵ درصد) بالغ می‌شود. بقیه واژه‌ها از عناصر ژاپنی و غربی‌اند. باید خاطر نشان کرد که اولاً واژه‌نامه مذکور همه عناصر واژگانی زبان کره‌ای را در بر نمی‌گیرد؛ ثانیاً روش قطعی و پذیرفته شده‌ای در آمارگیری که نتایج

آن نقل شد وجود ندارد. به این دلایل، آمار به دست آمده را نمی‌توان دقیق و مطمئن دانست. به عنوان مثال، در واژه‌نامه بزرگ، که به همت انجمن هنگول انتشار یافته، نسبت واژه‌های چینی حدود ۵۴ درصد ذکر شده است و یا، در پاک‌سازی واژه‌های ژاپنی در کره‌ای تألیف سوک-هی پک^۵ (ستول ۱۹۹۶)، ترکیب واژگانی زبان کره‌ای چنین آمده است: چینی ۷۰ درصد، بومی ۱۹ درصد، ژاپنی ۵ درصد، غربی ۶ درصد.

علاوه بر تسلط علمی و فرهنگی طولانی چین بر کره در گذشته، بسیاری از عناصر تمدن جدید مانند اتومبیل، قطار، هواپیما، دموکراسی، کمونیسم و تقریباً همه اصطلاحات تخصصی حقوق، اقتصاد، علوم اجتماعی و علوم طبیعی به چینی نام‌گذاری شده است. بدین‌سان، نفوذ واژه‌های چینی در زبان کره‌ای را می‌توان با نفوذ عربی در فارسی قابل قیاس دانست.

۲) ژاپنی - کشور کره، از نظر جغرافیایی و سیاسی و اقتصادی، روابط نزدیکی با ژاپن داشته است. به علاوه، زبان‌های کره‌ای و ژاپنی، از نظر ساختار، شباهت‌های بسیار دارند و، در نتیجه، نفوذ متقابل آشکار است. به خصوص، در طی ۳۵ سال حکومت ژاپن بر کره، سیل واژه‌های ژاپنی به کره‌ای سرازیر شده است.

۳) انگلیسی - از پایان جنگ جهانی دوم، به خصوص پس از جنگ کره، زبان انگلیسی، با دامنه‌ای وسیع، در کره کاربرد یافته و در زمینه‌های علمی و مکالمات روزمره از واژه‌های انگلیسی استفاده فراوان شده است.

۴) سنسکریت - با نفوذ آیین بودا از هند، عناصری از سنسکریت نیز، نه مستقیم از هند بلکه از طریق ترجمه متون بودایی از زبان چینی، وارد زبان کره‌ای شده است.

۵) فرانسه - از زبان فرانسه، در رشته‌های هنری، به خصوص نقاشی، آرایش، آشپزی و پوشاک، عناصری وارد واژگان کره‌ای شده است.

۶) آلمانی - از زبان آلمانی، که عده‌ای از مردم کره آن را به عنوان زبان دوم تحصیل می‌کنند، در رشته‌های فلسفه و پزشکی واژه‌هایی به کره‌ای وارد شده است.

روی هم رفته از حدود ۲۰ زبان بیگانه واژه‌هایی به زبان کره‌ای راه یافته است.

عوامل مهم و زمینه‌های مؤثر در پاک‌سازی زبان

در این بخش، به عوامل مهمی در تاریخ اخیر کره می‌پردازیم که مجموعه آنها به پیدایش و رشد جنبش برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان انجامیده است.

زوال سیطرهٔ چینی - در پایان قرن نوزدهم و کم و بیش هم‌زمان با شکست چین در جنگ سال‌های ۱۸۹۴-۱۸۹۵ با ژاپن، نفوذ چینی در فرهنگ و زبان کره‌ای، ناگهان، رو به زوال گذاشت.

توضیح این نکته ضروری است که، به رغم اهمیت فراوان اختراع هَنگول در قرن پانزدهم، این الفبا تا اواخر قرن نوزدهم عملاً به صورت ابزار ناتوانی در آمد. زیرا که، در طول حکومت سلسلهٔ جوسان (۱۹۱۰-۱۹۳۲)، آیین چینی کنفوسیوس دین ملی کره گردید و تمجید و تحسین هر پدیدهٔ چینی لازمهٔ پذیرش آن بود و، در نتیجه، نفوذ نویسه‌های چینی در همهٔ ساحات فرهنگ کره به اوج خود رسید. در طی این مدت، بخش اعظم ادبیات کره‌ای به چینی کلاسیک نوشته شد و کتب و اسناد، اعم از شخصی و عمومی، به چینی بود.

کاهش نفوذ زبان چینی در زبان کره‌ای عامل زبانی مهمی شمرده می‌شود. مردم کره توانستند از یوغ زبان ادبی کلاسیک چینی تا حدی آزاد شوند و عاقبت، با روی آوردن به منابع زبانی بومی و الفبای هَنگول، به استقلال ادبی دست یابند.

پایان حکومت استعماری ژاپن - فروپاشی حکومت استعماری ژاپن (۱۹۱۰-۱۹۴۵) از عوامل مساعد مهم برای پاک‌سازی زبان در کره شمرده می‌شود. ژاپن، با منضم ساختن کره به خود در سال ۱۹۱۰ و تثبیت حکومت خود در این کشور، جانشین چین گردید و همهٔ امور کره را در دست گرفت.

در سال‌های آغازین حکومت، ژاپنی‌ها اجازه دادند که زبان کره‌ای، به عنوان زبان آموزشی، در مدارس این کشور، تدریس شود؛ ولی، چندی بعد، کاربرد زبان کره‌ای نه تنها در امر آموزش بلکه حتی به عنوان زبان رسمی کشور ممنوع گردید.

دولت استعماری ژاپن آشکارا سیاست نابودسازی زبان کره‌ای را در پیش گرفت تا به

این وسیله کشور کره را جذب امپراتوری خود سازد؛ ولی این سیاست تنها به تشدید خصومت مردم کره نسبت به ژاپن و تحکیم موضع آنان در جهت پاسداری از زبان کره‌ای منجر گردید و در این شرایط بود که بسیاری از طرفداران استقلال زبان کره‌ای دستگیر شدند و به زندان افتادند.

پیدایش کره مستقل و دموکرات - استقلال کره از ژاپن در سال ۱۹۴۵ با رشد و برنامه‌های پاک‌سازی زبان در این کشور رابطه مستقیم دارد. تولد کره مستقل زمینه سیاسی و اجتماعی مساعدی برای تحول زبان کره‌ای، به عنوان زبان ملی، فراهم ساخت. در حقیقت، سال‌های پس از آزادی کره با شوق و شور قشرهای مردم برای دست‌یابی به زبان ملی واحدی که از عناصر بیگانه، همچون نویسه‌های چینی و واژه‌های ژاپنی، پاک باشد همراه بود.

غلبه دموکراسی پس از استقلال کره ضرورت فوری مبارزه با بی‌سوادی را آشکار ساخت. در این اقدام، به نظامی نوشتاری احساس نیاز می‌شد که از دستگاه نویسه‌های چینی بسی ساده‌تر باشد. در نتیجه، به استفاده از هنگول به جای نویسه‌های چینی توجه وافی شد؛ زیرا هنگول، الفبای اختصاصی کره، که نویسه‌های چینی آن را در سایه قرار داده و به صورت ابزاری ناتوان در آورده بود، همان نظام خطی بود که کره‌ای‌ها دقیقاً به آن نیاز داشتند. بدین سان، می‌توان گفت که دموکراسی کره دموکراسی زبان را به ارمغان آورد.

آلودگی گویشی - با توسعه حمل و نقل و راه‌ها و خطوط مواصلاتی در چند دهه گذشته، ارتباط میان نواحی و بخش‌های کشور کره به سرعت افزایش یافته و اختلاط بی‌سابقه‌ای در گویش‌های گوناگون پدید آمده است. بسیاری از صاحب‌نظران بر این عقیده‌اند که این اختلاط بی‌رویه زبان کره‌ای معیار را با خطر آشفتنگی مواجه ساخته و لازم است در برنامه‌ریزی و سیاست‌زبانی بدان پرداخته شود.

توسعه روابط بین‌المللی - توسعه روابط بین‌المللی کره عامل مؤثر دیگری برای ضرورت یافتن پاک‌سازی زبانی است. کشور کره، در طی نیم قرن گذشته، با دیگر کشورهای جهان روابط همکاری و دوستانه برقرار ساخته که ناگزیر به نفوذ زبان‌های خارجی در زبان کره‌ای انجامیده است. بسیاری از طرفداران پاک‌سازی زبان ورود

واژه‌های جدید بیگانه در مقیاس وسیع را خطری برای امنیت و سلامت زبان کره‌ای تلقی می‌کنند.

تقسیم کره - تقسیم شبه جزیره کره به دو کشور کره شمالی و جنوبی از سال ۱۹۴۵ به انشعاب زبان کره‌ای انجامیده است. کره شمالی و کره جنوبی هر یک زبان معیار جداگانه‌ای دارند که، هرچند مردم دو کشور آن را می‌فهمند، اختلاف واژگانی قابل ملاحظه‌ای در آنها به چشم می‌خورد. به عنوان مثال، می‌توان از واژه‌های «رفیق» inmin «توده» نام برد که از اصطلاحات رایج در کره شمالی است و کاربرد آنها در کره جنوبی منع گردیده است. این واژه‌ها، تا پیش از تجزیه کره، در سراسر آن سرزمین محترم بودند؛ ولی اینک، در کره جنوبی، به جای آنها، به ترتیب، činku و kukmin متداول شده است. دو کشور هم‌چنین نظام خطی متفاوتی دارند: در کره شمالی، منحصراً هنگول ولی، در کره جنوبی، ترکیبی از هنگول و نویسه‌های چینی به کار می‌رود. در صورت وحدت مجدد دو کره، لازم است دو زبان معیار موجود و دو نظام خطی به نحوی تلفیق و هماهنگ شود که نوعی فرایند معیارسازی و پاک‌سازی لازمه آن است. برخی از زبان‌شناسان کره‌ای برآن‌اند که، در برنامه‌ریزی زبان، این فرایند نیز باید مورد توجه قرار گیرد.

نوسان‌های سیاست مربوط به خط - دولت کره در سیاست مربوط به خط، تاکنون، نظرگاه‌های متفاوتی داشته است. زمانی منحصراً بر کاربرد هنگول تکیه می‌شد؛ ولی، چند سال پس از استفاده از هنگول، دولت ناگهان تغییر مسیر داد و ترکیب هنگول و نویسه‌های چینی را برای نوشتن توصیه کرد. این تغییر مثنی دوبار دیگر تکرار شد.

نوسان‌های سیاست مربوط به خط مدت‌ها در صحنه آموزشی کره آشفتگی‌هایی پدید آورد. در نتیجه، کسانی که پس از سال ۱۹۴۵ درس دبستانی را آغاز نهاده‌اند، تا حدی، از نظر نویسه‌های چینی و، به عنوان مثال، در خواندن روزنامه با اشکال مواجه‌اند.

پیش‌گامان پاک‌سازی زبان

استادان و محققان بسیاری، طی صد سال اخیر، برای پاک‌سازی زبان کره‌ای به

پا خاسته‌اند و حتی آموزگاران و دبیران، در این زمینه، نقش فعالی تاکنون ایفا کرده‌اند. در این میان، شخصیت‌های فرهنگی زیر پیش‌گامان برجسته برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان به شمار می‌روند:

سی - گیونگ چو را می‌توان نخستین زبان‌شناس بزرگ کره دانست که ملت کره را به شرکت در پاک‌سازی زبان فراخواند. او عمر خود را صرف مطالعه، تدریس و ترویج یک زبان پاک و سالم کره‌ای نمود و زمانی در این راه قدم گذاشت که جامعه کره زبان چینی ادبی کلاسیک را تنها منبع و وسیله ارزشمند برای کتابت و تحقیق می‌دانست. چو، با نوشته‌های خود درباره خط و تلفظ و دستور زبان، برتری منابع بومی زبان کره‌ای و هنگول را آشکار ساخت و، با مقالات خود، در سال ۱۸۹۷ ملت را به پذیرش هنگول، به عنوان یگانه نظام نوشتاری مجاز، ترغیب کرد.

هیون - به چوی شاگرد چو، مانند او، بر کاربرد انحصاری هنگول برای دست‌یابی به زبان پاک و سالم کره‌ای تأکید داشت. چوی بر این باور بود که زبان خالص کره‌ای باید از همه عناصر بیگانه، به ویژه واژه‌های ژاپنی و چینی-کره‌ای، پاک باشد و به جای این گونه واژه‌ها معادل‌های خالص کره‌ای گذاشته شود.

وونگ هو که ریاست انجمن هنگول را برعهده دارد، در حال حاضر، پرچمدار پاک‌سازی زبان کره‌ای است.

انجمن‌های علمی و نهادهای فعال

انجمن هنگول - فعال‌ترین نهاد موجود کره در امر پاک‌سازی کامل زبان انجمن هنگول است که هدایت نهضت تصفیه زبانی، با تأکید بر کاربرد انحصاری هنگول در خط، را برعهده دارد. تشکیل جلسات زبان کره‌ای برای معلمان، برگزاری همایش‌های زبان‌شناسی کره و مسابقات مقاله‌نویسی با خط هنگول، انتشار نشریه در زمینه پاک‌سازی زبان و تماس‌های پیگیر در این زمینه از برنامه‌های این انجمن است.

انجمن آموزش زبان کره‌ای - انجمن آموزش زبان کره‌ای، در مقایسه با انجمن هنگول، از خط مشی محافظه‌کارانه‌ای پیروی می‌کند و از طرد کامل نویسه‌های چینی و

واژگان چینی-کره‌ای حمایت نمی‌نماید. رفع مشکلات مربوط به عناصر بیگانه و اختلاط گویشی و نیز حذف کاربردهای زبانی ناپسند از مقاصد اصلی این انجمن است. بدین سان، این انجمن را طرفدار اصلاح زبان - و نه پاک‌سازی کامل آن - می‌توان دانست.

دیگر انجمن‌ها - در میان نهادهای دیگری که به نحوی در امر تصفیه زبانی فعال‌اند، شش انجمن زیر در خور ذکر است: انجمن زبان و ادبیات؛ انجمن زبان‌شناسی؛ انجمن شاعران و نویسندگان؛ انجمن نویسندگان صدا و سیما؛ انجمن آموزش زبان و ادبیات؛ انجمن پژوهش‌های زبان و ادبیات.

هیچ‌یک از این انجمن‌ها، به تنهایی، از نفوذ و قدرت انجمن هنگول و یا انجمن آموزش زبان کره‌ای برخوردار نیستند؛ ولی، در مجموع، گروه نیرومندی در زمینه برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان به حساب می‌آیند.

رسانه‌های همگانی - مجلات و روزنامه‌ها اغلب مباحثی به پاک‌سازی زبان اختصاص داده‌اند. ویراستاران نیز در تصحیح نوشته‌ها نقش عمده‌ای بر عهده داشته‌اند. شبکه‌های تلویزیونی MBC و KBS برنامه‌های روزانه و هفتگی پخش و جزوه‌هایی منتشر کرده‌اند. این شبکه‌ها، برای رفع نارسایی‌های زبانی، به گویندگان و گزارشگران و نویسندگان آموزش‌های لازم داده و، از این طریق، بر کل برنامه‌های شبکه و، در نهایت، جامعه زبانی اثر گذاشته‌اند. ایجاد کمیته داخلی، به نام کمیته پاک‌سازی زبان، و تشکیل جلسات آموزشی برای آموزگاران و دبیران در برخی شهرهای بزرگ و نیز برگزاری مسابقات نگارشی از دیگر فعالیت‌های شبکه KBS بوده است.

نهادهای دولتی - دولت کره، تا سال ۱۹۹۰، از طریق وزارت آموزش و، از آن پس، توسط وزارت فرهنگ و تربیت بدنی، نقش فعالی در نهضت پاک‌سازی زبان ایفا کرده است. در حال حاضر، وزارت فرهنگ و تربیت بدنی هماهنگ‌سازی برنامه‌های پاک‌سازی زبان در نهادهای دولتی را، با یاری و همکاری سازمان‌های دولتی ذی‌ربط و فرهنگستان و مؤسسات ملی، اجرا می‌کند. در پی تأسیس چند مرکز تحقیقات زبانی در وزارت آموزش، در مقاطع گوناگون این قرن، سرانجام، در سال ۱۹۸۴، برای متمرکز و هم‌آهنگ کردن هرچه بیشتر برنامه‌ها و فعالیت‌های پاک‌سازی زبان در سطح کشور،

موسسه تحقیقاتی زبان کره در فرهنگستان ملی علوم، وابسته به وزارت فرهنگ و تربیت بدنی، تأسیس شد و مسئولیت اجرایی برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان را عهده‌دار گردید. این مؤسسه، سپس، به صورت هسته مرکزی فرهنگستان ملی زبان کره درآمد. تا سال ۱۹۹۰، نتیجه بررسی‌های این مؤسسه، برای تصمیم‌گیری نهایی، در اختیار کمیته‌ای، به نام کمیته واژه‌گزینی، در وزارت آموزش، گذاشته شده است. فرهنگستان ملی علوم کره، فرهنگستان مطالعات کره‌ای، و پژوهشگاه زبان کره‌ای، که تابع وزارت آموزش‌اند، از طریق مشورت و تبادل نظر، همکاری مستمر داشته‌اند.

قلمرو پاک‌سازی زبان

قلمروهای وسیع کاربرد زبان و ساختار و خط آن، از گذشته تاکنون، مورد نظر طرفداران پاک‌سازی زبان بوده است.

قلمروهای کاربرد - در قلمرو کاربرد، مسائل پاک‌سازی زبان، به مقتضای شرایط حوزه‌ای که در آن به کار می‌رود و خصوصیات هر یک، مطرح می‌گردد.

زبان اداری - به طور کلی حذف عبارات پیچیده سبک اداری توصیه می‌شود.

زبان آموزشی - به دلیل کاربرد وسیع کتاب‌های درسی و تأثیر مسلم آنها در شکل‌گیری زبانی، توجه هواداران پاک‌سازی، بیش از همه، به این کتاب‌ها جلب گردیده است.

زبان رسانه‌ها - زبان رسانه‌های همگانی مورد توجه و تأکید فراوان طرفداران پاک‌سازی است. کاربرد هرچه کمتر نویسه‌های چینی و عناصر بیگانه مشکل‌آفرین به‌نویسندگان و عموم مردم توصیه می‌شود.

زبان حرفه و پیشه - زبان برخی از حرفه‌ها و پیشه‌ها، مانند نجاری و معدن، چنان به عناصر ژاپنی آمیخته است که فهم آنها برای افراد غیر و مبتدیان این حرفه‌ها ممتنع به نظر می‌رسد. صاحبان این گونه حرفه‌ها خود به ضرورت تهذیب و پاک‌سازی زبان‌شان اذعان دارند.

زبان ادبی - در زبان ادبی نیز، پاک‌سازی مشابهی مورد نظر است. هواداران پاک‌سازی

از کاربرد نویسه‌های چینی در آثار ادبی، اعم از داستان و نمایشنامه و شعر و مقاله، پرهیز می‌کنند.

زبان علمی - در همه رشته‌های علوم و فنون، بر ضرورت حذف واژه‌ها و اصطلاحات غیر کره‌ای، به ویژه عناصر ژاپنی، تأکید می‌شود. محض نمونه، می‌توان به اصطلاحات زبان‌شناسی اشاره کرد. در این رشته، دست کم پنج معادل کره‌ای برای اصطلاح دستور زایشی-گشتاری وجود دارد که یکی از آنها ژاپنی است.

قلمرو ساختار - قلمرو ساختار قلمروهای آوایی، واژگانی، نحوی و معنایی را در بر می‌گیرد.

قلمرو آوایی - هواداران پاک‌سازی زبان اغلب طالب زدودن آلودگی‌های گویشی و عناصر غیر معیار دیگر از تلفظ کره‌ای‌اند.

قلمرو واژگانی - در صدر فهرست پاک‌سازی، عناصر بیگانه، به ویژه واژه‌های ژاپنی و نویسه‌های چینی، جای دارند. واژه‌های چینی-کره‌ای فقط در صورتی حذف می‌شوند که بسیار دشوار باشند یا به راحتی بتوان معادل‌های خالص کره‌ای را به جای آنها نشانند. اصطلاحات عامیانه و نازیبا، واژه‌های کهنه و گویشی غیر معیار نیز باید از مجموعه واژگان کره‌ای رانده شوند.

قلمرو دستور زبان - بسیاری از زبان‌شناسان بر ضرورت پاک‌سازی دستور زبان کره‌ای تأکید کرده‌اند. به عنوان مثال، پسوند جمع در اسم، نشانه مجهول در فعل و نشانه‌های جنس در ضمائر شخصی را ناشی از تأثیر زبان‌های غربی، مانند انگلیسی، می‌دانند که، به هوای سلامت و ثبات نظام دستوری زبان، باید زدوده شوند.

قلمرو معنایی - برخی از افراطیون پاک‌سازی حتی ادعا می‌کنند که می‌توان به پاک‌سازی معنایی زبان کره‌ای مبادرت ورزید. آنان خواهان زدودن معانی نامطلوب واژه‌ها و عبارات‌اند که با کاربردهای عامیانه ناپسند پدید آمده‌اند.

قلمرو خط - در قلمرو خط، بزرگ‌ترین مسئله تصمیم‌گیری در انتخاب یکی از این دو طریق است: اختیار هنگول به عنوان یگانه نظام نوشتاری و یا استفاده از آن همراه با چند

هزار نویسه چینی. بیشتر کره‌ای‌های زیر چهل و پنج سال از کاربرد انحصاری هنگول حمایت می‌کنند، در حالی که کره‌ای‌های مسن‌تر، که در اقلیت‌اند، پشتیبان راه دوم‌اند. مسئله مهم دیگر در این قلمرو نوشتن واژه‌های خارجی به کره‌ای است. هواداران پاک‌سازی اصرار دارند که واژه‌های بیگانه هرچه بیشتر به خط کره‌ای نوشته شوند، در حالی که گروهی دیگر به نگارش این واژه‌ها به زبان اصلی اعتقاد دارند. به نظر می‌رسد که شیوه مورد نظر هواداران پاک‌سازی از حمایت بیشتری در جامعه برخوردار باشد.

سومین مسئله نوشتن زبان کره‌ای با الفبای لاتینی برای خارجیان است. طرفداران پاک‌سازی در پی اختیار شیوه‌ای خاص کره‌اند؛ در حالی که دیگران کاربرد یکی از دو شیوه راحت و متداول امریکایی (Mc Cune Reischauer یا Yale) را تجویز می‌کنند. پیش‌بینی سرنوشت این امر در آینده دشوار است.

اهداف پاک‌سازی زبان

مقاصد عمده طرفداران برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان را می‌توان در چند مورد زیر خلاصه کرد:

آلودگی زدایی و تهذیب زبانی - این مقصود بیش از هر امر دیگری پاک‌سازی زبان را توجیه می‌کند. طرفداران پاک‌سازی نفوذ و حضور عناصر بیگانه و قرضی را نه تنها خطری جدی برای سلامت زبان بلکه تهدیدی برای سلامت روانی ملت کره تلقی می‌کنند. به علاوه، آنان معتقدند که، با محو مفاهیم ناپسند و عوامانه و موهن، زبانی مهذب و ارجمند پرورده خواهد شد.

تحکیم هویت ملی - داشتن زبانی منزّه از عناصر بیگانه بارزترین نشانه هویت و استقلال ملی به شمار می‌رود.

ایجاد هم‌آهنگی ملی - حذف صورت‌های متفاوت گویشی و زدودن فرق‌های زبانی موجود در کره شمالی و کره جنوبی هم‌آهنگی ملی را قوام خواهد بخشید.

اقتصادی کردن آموزش - بر کاربرد انحصاری هنگول از این نظر اصرار می‌شود که

آموزش آن نسبت به نویسه‌های چینی راحت‌تر و با صرفه‌تر است. آموزش هنگول صرفاً به چند روز نیاز دارد؛ در حالی که، برای یادگیری نویسه‌های چینی، سال‌ها کار و تلاش ضروری است.

افزایش شفافیت - واژه‌های کره‌ای خالص نسبت به واژه‌های بیگانه شفاف‌ترند و باید به جای آنها، که تا حدی مانع ارتباط سریع و آسان می‌شوند، به کار برده شوند. با اجرای برنامه‌های پاک‌سازی، عامه مردم خواهند توانست از زبان کره‌ای با سهولت بیشتری استفاده کنند و سطح آگاهی و دانش خود را ارتقا بخشند.

تسهیل برنامه‌های رایانه‌ای - یکی از امتیازاتی که هنگول، با ۲۴ حرف ساده‌اش، نسبت به نویسه‌های چینی دارد کاربرد راحت آن در برنامه‌های رایانه‌ای است؛ در حالی که این امکان در مورد هزاران نویسه پیچیده چینی وجود ندارد.

تأسیس فرهنگستان ملی زبان کره

تاریخچه تأسیس فرهنگستان - با تجدید نظر در تشکیلات دولتی کره جنوبی، وزارت فرهنگ و تربیت بدنی، در سال ۱۹۹۰، شکل گرفت و امور برنامه‌ریزی و هدایت زبان به آن وزارت واگذار شد. در نتیجه، مؤسسه تحقیقاتی زبان کره از وزارت آموزش منتزع و به وزارت فرهنگ و تربیت بدنی منتقل گردید. این مؤسسه، در سال ۱۹۹۱، تجدید سازمان یافت و، به نام فرهنگستان ملی زبان کره، زیر نظر مستقیم وزیر فرهنگ و تربیت بدنی قرار گرفت.

اولین دوره چهار ساله دبیر کلی فرهنگستان، از سال ۱۹۹۱، بر عهده دکتر پیونگ هی آن^۶، استاد دانشگاه ملی سئول، بوده است. دکتر مین سونگ^۷، استاد دانشگاه کوک‌مین^۸، از سال ۱۹۹۵ دومین دبیر کل فرهنگستان بوده است.

فرهنگستان، پس از سه بار جابه‌جایی اینک به محل کنونی، واقع در کاخ قدیمی توکسو^۹، نزدیک انجمن شهر^{۱۰} انتقال یافته و ساختمان هشت طبقه اختصاصی آن، هم اکنون، در جنوب سئول (قسمت معمورتر شهر) در دست احداث است.

6) Pyong-hi Ahn

7) Min Song

8) Kook Min

9) Toksu

10) City Hall

سازمان و وظایف - فعالیت‌های فرهنگستان در سه بخش مطالعات تجویزی، مطالعات توصیفی، و مطالعات مواد، به شرح زیر، سازمان یافته است:

بخش مطالعات تجویزی با وظایف زیر:

- طرح و هم‌آهنگ‌سازی برنامه‌های تحقیقاتی درباره زبان کره‌ای؛
- تحقیق در القبای کره‌ای، از نظر کاربردی (با ماشین تحریر و رایانه)؛
- مطالعه در معیارهای زبان کره‌ای، از جمله در شیوه نگارش، برای اصلاحات لازم؛
- طرح و اداره نظام رایانه‌ای داده‌پردازی زبان؛
- گردآوری و اداره مواد زبانی رایانه‌ای شده؛
- دعوت از محققان میهمان و مبادلات علمی؛
- فراهم آوردن و انتشار واژه‌نامه‌های گوناگون زبان کره‌ای؛
- رسیدگی به مسائلی که در قلمرو مسئولیت‌های دو بخش دیگر قرار نمی‌گیرد.

بخش مطالعات توصیفی با وظایف زیر:

- رسیدگی به امور واژه‌گزینی و پاک‌سازی زبان کره‌ای؛
- تحقیق در تاریخ زبان کره‌ای و هنگول (القبای کره‌ای)؛
- گردآوری گویش‌ها و تحقیقات گویش‌شناسی؛
- مطالعه شیوه تکلم زبان کره‌ای در کره شمالی و کره جنوبی و چگونگی هم‌سان‌سازی آن؛

- تحقیق در زبان روزنامه، رادیو و تلویزیون؛

- تحقیق در شیوه تکلم اقلیت‌های کره‌ای در خارج از کشور؛
- مطالعه در برنامه‌های آموزش زبان کره‌ای در خارج از کشور.

بخش مطالعات مواد با وظایف زیر:

- گردآوری و انتشار مواد مربوط به زبان کره‌ای برای مقاصد پژوهشی؛
- انتشار مجموعه مقالات مربوط به زبان کره‌ای و سیاست‌های زبانی؛
- تحقیق در کاربرد نویسه‌های چینی و اصلاح و بهبود آنها؛
- تحقیق در ترجمه‌های کره‌ای به زبان خارجی و بالعکس؛
- آموزش معیارهای زبان کره‌ای و تلفظ کره‌ای معیار؛

— رسیدگی به امور آزمایشگاه‌های زبان؛
— پاسخ به پرسش‌های عامه مردم در زمینه زبان کره‌ای.

طرح‌ها و فعالیت‌های تحقیقاتی — مهم‌ترین طرح‌ها و فعالیت‌های جاری فرهنگستان از این قرار است:

- تدوین فرهنگ جامع زبان کره‌ای؛
- طرح رایانه‌ای کردن هنگول؛
- مطالعه تطبیقی زبان کره‌ای در کره شمالی و کره جنوبی؛
- بررسی واژه‌های نوساخته در زبان کره‌ای؛
- معیاری کردن نویسه‌های چینی در زبان‌های ژاپنی، کره‌ای و چینی؛
- نشر فهرست واژه‌های غربی با تعیین معادل و توصیه‌های کاربردی؛
- طرح معیاری کردن شیوه بیان؛
- بررسی واژه‌نامه‌های کره شمالی؛
- بررسی آوایی زبان کره‌ای؛
- بررسی افعال ترجمه شده به زبان کره‌ای؛
- تأسیس مرکز آموزش زبان کره‌ای برای آموزش شیوه املائی، کاربرد زبان، ادب زبانی و پاک‌سازی عناصر خارجی، به نوجوانان و دیگر طبقات مردم؛
- اعزام استاد به خارج از کشور برای گسترش زبان کره‌ای و آموزش زبان به کره‌ای‌های مقیم خارج؛
- راه‌اندازی پیام‌گیر برای پاسخگویی به پرسش‌های شفاهی درباره زبان کره‌ای و برنامه‌های فرهنگستان؛
- چاپ سال‌نامه زبان‌شناسی کره به زبان کره‌ای، شامل مقالات تحقیقاتی و شرح آثار منتشر شده در زمینه زبان و زبان‌شناسی از سال ۱۹۹۲ به بعد؛
- انتشار فصل‌نامه زندگی با زبان کره‌ای فصیح، به زبان کره‌ای، از سال ۱۹۹۱ به این سو.

شیوه و حاصل کار

همکاری فرهنگستان و شورای عالی زبان کره‌ای — بالاترین نهاد سیاست‌گذاری و

مرجع‌نهایی تصمیم‌گیری در زمینه برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان در کره جنوبی نه فرهنگستان ملی زبان کره، بلکه شورایی است به نام شورای عالی زبان کره‌ای در وزارت فرهنگ و تربیت بدنی که، مانند فرهنگستان، زیر نظر مستقیم وزیر اداره می‌شود. شورای عالی، که اعضای آن استادان زبان و ادبیات کره‌ای، زبان‌شناسان، هنرمندان، روزنامه‌نگاران و گروه‌های ذی‌ربط دیگر، به صورت پاره وقت‌اند، دارای بخش‌های پنجگانه زیر است:

(۱) بخش پاک‌سازی زبان کره‌ای؛

(۲) بخش هنگول (الفبای کره‌ای)؛

(۳) بخش الفبای چینی؛

(۴) بخش پردازش داده‌های زبان کره‌ای؛

(۵) بخش آوانویسی کره‌ای به لاتین.

بخش پاک‌سازی زبان کره‌ای، همان‌گونه که از نام آن پیداست، مسئول بررسی و اظهار نظر نهایی درباره پیش‌نهادهای رسیده است و ۱۳ عضو دارد.

پیش‌نهادهای پاک‌سازی از نهادهای دولتی، سازمان‌های ملی، و یا گروه‌های علمی و آموزشی از طریق وزارت فرهنگ و تربیت بدنی، برای بررسی و اظهار نظر، در اختیار فرهنگستان گذاشته می‌شود. بخش مطالعات توصیفی فرهنگستان، با استفاده از امکانات داخلی فرهنگستان و، در موارد لازم، از جمله در زمینه‌های فنی و تخصصی، با همکاری مشورتی فرهنگستان علوم و فرهنگستان مطالعات زبان کره‌ای و پژوهشگاه زبان کره‌ای و نیز نهادها و گروه‌های تخصصی دیگر، به مطالعه‌ی واژه‌های رسیده و برابره‌ای آنها می‌پردازد و فهرست واژه‌های بیگانه و مناسب‌ترین برابرها را تهیه می‌کند. فهرست‌هایی که به این ترتیب آماده می‌شود، به عنوان فهرست پیش‌نهادی و، در عین حال، مصوب فرهنگستان، در اختیار شورای عالی قرار می‌گیرد. بخش پاک‌سازی زبان کره‌ای در این شورا، که جلسات آن، بنا به ضرورت، تشکیل می‌شود، واژه‌های بیگانه و پیش‌نهادهای و مصوبات فرهنگستان را مطالعه و تصمیم نهایی اتخاذ می‌کند.

ابلاغ مصوبات واژه‌گزینی - در فهرست‌های نهایی، که برای ابلاغ از سوی دولت (وزارت فرهنگ و تربیت بدنی) به نهادهای درخواست‌کننده آماده می‌شود، نظر شورای

عالی در برابر هر واژه بیگانه، با استفاده از فرمول‌های زیر، نشان داده می‌شود.

(۱) $X \rightarrow X$

این فرمول نشان می‌دهد که واژه بیگانه X معادل مناسبی در زبان کره‌ای ندارد و به ساختن برابر کره‌ای آن نیاز نیست. از این رو، استفاده از آن به همان شکل مجاز است. نمونه‌های زیر از واژه‌های همگانی بیگانه، از انتشارات فرهنگستان ملی زبان کره ۱۹۹۵، استخراج شده است.

<u>(کره‌ای = انگلیسی) X</u>	<u>فارسی</u>
gas	گاز
guide	راهنما
news	خبر - اخبار
dry-cleaning	خشک‌شویی
network	شبکه

(۲) $X \rightarrow Y/X$

این فرمول نشان می‌دهد که به جای واژه بیگانه X استفاده از معادل مصوب Y ارجحیت دارد و مورد توصیه فرهنگستان است، ولی ادامه کاربرد واژه بیگانه X بلامانع است.

<u>(کره‌ای = انگلیسی) X</u>	<u>Y (کره‌ای)</u>	<u>فارسی</u>
ground	dang	زمین
glass	yuri	شیشه
rumour	somun	شایعه
sewing-machine	jebongtl	چرخ خیاطی

(۳) $X \rightarrow O$

این فرمول نشان می‌دهد که کاربرد واژه بیگانه X مورد تأیید فرهنگستان نیست و لازم است از آن احتراز شود. به عبارت دیگر، این واژه باید از مجموعه واژگانی زبان کره‌ای حذف گردد.

(کره‌ای = انگلیسی) X

notie
mistake
motion
member

فارسی

بدون کراوات
اشتباه
حرکت
عضو

(۴) X → Y

این فرمول به معنی آن است که واژه کره‌ای Y باید جانشین واژه بیگانه X شود و کاربرد Y الزامی است. محدودی از واژه‌های بیگانه مشمول این فرمول‌اند.

در مواردی که ساخت واژه جدیدی در مقابل عناصر بیگانه ضرورت می‌یابد، فرهنگستان، در درجه اول، از عناصر بومی کره‌ای و، در درجه دوم، از واژگان چینی رایج و متداول استفاده می‌کند. اما قابل توجه است که عناصر مورد استفاده برای پاک‌سازی، تاکنون، عموماً از میان واژه‌های چینی-کره‌ای رایج انتخاب شده‌اند.

عمل‌کرد واژه‌گزینی - فهرست مجموعه واژه‌های بیگانه و چگونگی پاک‌سازی آنها که، پس از اعلام نظر شورای عالی، از جانب نهادهای درخواست‌کننده یا رأساً از جانب وزارت آموزش، تاکنون انتشار یافته به شرح زیر است:

- وزارت آموزش، در سال‌های ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۰ و نیز در سال ۱۹۸۲، پنج فهرست؛
- وزارت قانون‌گذاری، در سال‌های ۱۹۸۵، ۱۹۸۶، ۱۹۹۰ و ۱۹۹۴، چهار فهرست؛
- وزارت امور اداری، در سال‌های ۱۹۸۱ تا ۱۹۸۴، ۱۹۹۲ و ۱۹۹۵، شش فهرست؛
- سازمان امور جنگل‌داری، در سال‌های ۱۹۸۴، ۱۹۹۲ و ۱۹۹۴، سه فهرست؛
- سازمان توسعه روستایی، در سال‌های ۱۹۷۱، ۱۹۷۸، ۱۹۸۶ و ۱۹۸۷، چهار فهرست؛
- مؤسسه تحقیقاتی زبان کره، در سال ۱۹۸۸، یک فهرست.

آمار کار فرهنگستان ملی زبان کره در زمینه پاک‌سازی واژگانی از زمان تأسیس (۱۹۹۱)

به شرح زیر است:

۳۹۲	معماری	
۱۴۴	مطبوعات	
۲۸۰	تغذیه	
۳۱۹	لغات و اصطلاحات اداری	۱۹۹۳
۴۵۲	انتخابات و سیاست	
۱۶۰۸	رایانه	
۷۵۱	واژه‌های همگانی بیگانه	
۲۴۱	اصطلاحات جنگل‌داری	۱۹۹۴
۳۳۱	خیاطی	
۴۴۷	موسیقی ملی کلاسیک	
۱۰۵۱	اصطلاحات اداری	۱۹۹۵
۱۴۳۵	واژه‌های همگانی بیگانه	
<hr/>		
۱۷۰۷۴	جمع	

حجم عظیم واژه‌های بیگانه پاک‌سازی شده در قیاس با آهنگ واژه‌گزینی در کشور ما حیرت‌آور است. در این مورد، دو نکته زیر قابل ذکر است.

اول این که عمده لغات و اصطلاحات پاک‌سازی شده ژاپنی است. چنان‌که قبلاً اشاره شد، ژاپن، در سال ۱۹۱۰، کشور کره را با نیروی نظامی اشغال کرد و، در سرتاسر مدت ۳۵ سال حکومت بر کره، در صدد محو نشانه‌های استقلال و هویت ملی این کشور، از جمله زبان، برآمد. هنوز، پس از گذشتن نیم قرن از تاریخ استقلال کره، مردم این کشور نسبت به حمله ژاپنی‌ها و اقدامات آنان احساس نفرت و انزجار می‌کنند. کشاندن دوست هزار تن از زنان کشورهای منطقه، که اکثر آنان کره‌ای بودند، به جبهه‌های جنگ و استفاده از آنها به عنوان برده‌های جنسی هنوز مسئله روز است و تلاش ژاپن برای پرداخت غرامت به صورت غیررسمی و از محل کمک‌های مردمی داغ کره‌ای‌ها را تازه نگاه داشته است. در چنین شرایطی، هیچ کره‌ای از واژه‌های ژاپنی، که در طول اشغال کره به این کشور سرازیر شده، حمایت نمی‌کند. بنابراین، واژه‌های بومی کره‌ای یا عناصر

چینی موجود واژه‌های ژاپنی را به سرعت و سهولت از میدان به در می‌کنند. دومین نکته به لغات و اصطلاحات انگلیسی مربوط می‌شود که بخش کوچکی از واژه‌های پاک‌سازی شده شامل آنهاست. باید توجه داشت که پاک‌سازی واژه‌های غربی در کره جنوبی با آنچه در ایران، با عنوان واژه‌گزینی، صورت می‌گیرد تفاوت بسیار دارد. برای روشن شدن مطلب، به بررسی واژه‌های همگانی بیگانه، که از جانب فرهنگستان ملی زبان کره در سال ۱۹۹۵ منتشر شده است، می‌پردازیم.

در این اثر، بر روی هم، ۱۴۳۵ واژه و ترکیب غربی، عمدتاً انگلیسی، که در زبان امروز کره رواج دارد، گردآوری شده و وضعیت هر واژه، ضمن توضیح مفاهیم کاربردی آن، با استفاده از فرمول‌های چهارگانه، مشخص گردیده است. ۱۱۷۰ واژه، یعنی ۸۱/۵ درصد، به همان صورت انگلیسی قابل قبول اعلام و کاربرد آنها مجاز شمرده شده است. واژه‌های زیر نمونه‌ای از این دسته است:

<u>فارسی</u>	<u>کره‌ای = انگلیسی) X</u>
دستمال سفره	napkin
گلایدر	glider
مهمان	guest
لباس دست‌باف	knit
رایانه-کامپیوتر	computer
دیسک	disk
روبان-نوار	ribbon
قاعده	rule
خبر-اخبار	news

در برابر ۲۲۹ واژه غربی (۱۶ درصد)، معادل کره‌ای یا چینی پیشنهاد شده ضمن این که استفاده از معادل‌ها صرفاً مرجح اعلام گردیده، لذا منعی در ادامه کاربرد آنها وجود ندارد. ۳۶ واژه باقی مانده (۲/۵ درصد)، طبق فرمول شماره ۳، کلاً باید کنار گذاشته شود.

جالب توجه است که، در این اثر، واژه نو ساخته از عناصر بومی کره‌ای وجود ندارد. به عبارت دیگر، مجموعه عناصر موجود کره‌ای همراه با واژگان بسیار غنی و وسیع چینی که در زبان کره‌ای رایج است نیازهای زبان کره‌ای را در برابر زبان ژاپنی برطرف

می‌سازد و مردم نوساخته‌های پیش‌نهادی را با رغبت می‌پذیرند؛ ولی ساخت معادل‌های جدید در برابر لغات و اصطلاحات انگلیسی معمول نیست.

مخالفت با افراط

پیش از پرداختن به ارزیابی نهایی و بررسی حاصل پاک‌سازی زبان در کره جنوبی، بهتر است به موضع مخالفان پاک‌سازی نیز اشاره کنیم. به این منظور، لازم است بین طرفداران افراطی و طرفداران غیر افراطی پاک‌سازی زبان تفاوت قایل شویم. افراطیون معتقد به حذف هرگونه عنصر غیر بومی و پدید آوردن زبانی پاک و خالص از عناصر اصیل کره‌ای هستند و حتی واژه‌های چینی-کره‌ای را، که عمری بسیار دراز در زبان و فرهنگ کره دارند، بیگانه می‌دانند و بر لزوم نشان دادن عناصر بومی به جای آنها تأکید می‌ورزند. این همان وضعی است که در مورد زبان عربی در فارسی پیش آمده و هرگز به نتیجه مثبتی نرسیده است. طرفداران افراطی پاک‌سازی در اقلیت‌اند. مخالفت با پاک‌سازی متوجه دیدگاه این اقلیت است و جز این مخالفتی با برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان در کره وجود ندارد.

ارزیابی کلی

تلاش‌های صد ساله برنامه‌ریزی و پاک‌سازی، زبان کره‌ای را از صورت یک زبان ناتوان و وابسته به صورت زبانی توانا و مستقل در آورده و بی‌گمان باید مثبت و سازنده ارزیابی شود. زبان ژاپنی، که در دوران اشغال ژاپنی‌ها به سرعت بر زبان کره‌ای حاکم گردیده بود، با شکست ژاپنی‌ها و استقلال کره، به همان سرعت از آن زبان پاک‌سازی شد. امروز، با گذشت نیم قرن از پایان اشغال کره، میزان لغات و اصطلاحات ژاپنی در زبان کره‌ای به کمتر از ۲ درصد رسیده است. تازه، فعالیت‌های پاک‌سازی در مورد این واژه‌ها ادامه دارد و به جای عناصر پاک‌سازی شده اینک از اجزای کره‌ای یا چینی-کره‌ای ساده و روان استفاده می‌شود.

لغات و اصطلاحات چینی-کره‌ای دشوار و پیچیده جای خود را به معادل‌های کره‌ای داده است و، به طور کلی، شمار واژه‌های چینی-کره‌ای، در زبان کره‌ای شدیداً کاهش یافته و نسبت به باقی مانده این واژه‌ها مخالفت چندانی احساس نمی‌شود. با این همه،

تلاش همگانی برای رساندن کاربرد لغات چینی-کره‌ای به حد اقل ادامه دارد و کاربرد بیش از حد اعتدال آنها به تفاخر و فضل‌فروشی تعبیر می‌شود.

شمار بسیار زیاد نویسه‌های چینی به شدت کاهش یافته و به حدود چند هزار رسیده است. در کوچه و خیابان‌های کره و در تابلوی فروشگاه‌ها و مؤسسات و نیز در پای مجسمه‌ها، از این نویسه‌ها معمولاً اثری نیست؛ در حالی که این تابلوها و نوشته‌ها در گذشته پر از نویسه‌های چینی بوده است.

کره‌ای‌هایی که زیر پنجاه سال دارند، در نوشته‌های خود، از نویسه‌های چینی و واژه‌های چینی-کره‌ای بسی کمتر استفاده می‌کنند تا کسانی که بیش از پنجاه سال دارند. کاهش کاربرد نویسه‌ها و واژه‌های چینی-کره‌ای در روزنامه‌ها، صدا و سیمای کره و نیز کتاب‌ها نظرگیر است. زبانی را که در کتاب‌های درسی به کار گرفته می‌شود می‌توان مهذب‌ترین شکل زبان در کره دانست؛ زیرا عناصر بیگانه و گویش از آن طرد گشته و نویسه‌های چینی کمتر در آنها دیده می‌شود. به علاوه، پس از این نویسه‌ها، معادل کره‌ای آنها در پراتز آورده شده است. احتمال زیاد می‌رود که، در آینده‌ی نه چندان دور، کره جنوبی نیز، مانند کره شمالی، نویسه‌های چینی را از نظام نوشتاری خود به طور کامل طرد کند. وضعیت زبان انگلیسی با زبان‌های ژاپنی و چینی فرق اساسی دارد و پاک‌سازی آن بسی دشوارتر است. دلیل این امر نفوذ فرهنگ امریکایی و حضور سیاسی و نظامی امریکا در کره است که بر همه شئون زندگی مردم سایه افکنده است. احساس نیاز شدید و کاذب نسبت به فراگیری زبان انگلیسی از مصادیق بارز این حقیقت است.

دانستن زبان انگلیسی یکی از ضوابط اصلی استخدام در کره است. این عامل در ارتقا و ترفیع شغلی نیز شرط اصلی شمرده می‌شود. ملاک احراز این شرط گذراندن TOEIC یا آزمون انگلیسی برای ارتباط بین‌المللی است که مرکز آزمون‌های آموزشی امریکا بر اجرای آن نظارت دارد. در سال ۱۹۹۵، بیش از ۴۰۰،۰۰۰ نفر در این آزمون شرکت کرده‌اند.

از اکتبر ۹۵ تا اکتبر ۹۶، حدود ۱۹۰،۰۰۰ دانشجوی و دانش‌آموز، با صرف بیش از چهار میلیارد دلار، به آموختن زبان انگلیسی در مراکز دانشگاهی و غیر دانشگاهی امریکا پرداخته‌اند.

دولت کره برنامه آموزش زبان انگلیسی در مقطع دبستان را به تصویب رسانده است.

از آغاز سال تحصیلی ۱۹۹۷، دانش‌آموزان کلاس‌های سوم تا ششم ابتدایی، هر هفته دو ساعت، درس انگلیسی می‌خوانند که نمره آن در کارنامه آنان درج نمی‌شود. تا ماه‌های پایانی سال ۱۹۹۶، ۴۶۸ نفر انگلیسی زبان، حتی با نداشتن تجربه و اطلاعات آموزشی لازم، برای کمک به معلمان کره‌ای، به استخدام وزارت آموزش در آمده‌اند. عده آنان به یک هزار نفر افزایش خواهد یافت. در مقاطع راهنمایی و دبیرستان نیز، بر آموزش زبان انگلیسی تأکید بسیار می‌شود و بخش قابل ملاحظه‌ای از درآمد خانواده به این امر اختصاص می‌یابد. به این دلایل، مراکز آموزش زبان انگلیسی از فعال‌ترین نهادهای فرهنگی به شمار می‌روند و می‌توان کشور کره را برای معلمان زبان انگلیسی و، به طور کلی انگلیسی زبانان از وسیع‌ترین بازارهای کار جهان دانست.

امروزه، دانش زبان انگلیسی امتیاز بزرگ اجتماعی و نشانه برتری فرهنگی در کره به حساب می‌آید که گاه، در موارد غیر ضروری و حتی از روی تفاخر و فضل‌فروشی، از آن بهره‌جویی می‌شود. مرکز آموزش زبان کره‌ای در دانشگاه ملی سنول، معتبرترین دانشگاه کره، در سال ۱۹۵۵، زبان درسی ۵۰ استاد را بررسی کرد و به این نتیجه رسید که ۷۰ درصد استادان در رشته‌های علوم انسانی و هنر، در هر جمله، حداقل یک واژه انگلیسی به کار می‌برند و شمار این قبیل استادان در رشته‌های علوم و مهندسی بیشتر است. بررسی این مرکز نشان می‌دهد که یکی از انگیزه‌های کاربرد زبان انگلیسی از جانب این استادان تفاخر و فضل‌فروشی است.

گذشته از محیط‌های شغلی و آموزشی، نفوذ زبان انگلیسی در میان توده مردم را نیز می‌توان به راحتی احساس کرد. من باب مثال، بسیاری از تابلوهای رنگارنگ و جذاب در کوچه و خیابان‌ها، به جای حروف چینی و یا کره‌ای، به تدریج، از کلمات انگلیسی پُر می‌شود. تولیدکنندگان، به طور روزافزونی، از واژه‌ها و عبارات انگلیسی برای کالاهای خود استفاده می‌کنند. در برنامه‌های تبلیغاتی رادیو و تلویزیون، این واژه‌ها و عبارات جدید فراوان شنیده می‌شود و به چشم می‌خورد. پوشیدن لباس‌هایی که به عبارات ولو غلط انگلیسی «مزین» باشد مورد علاقه بسیاری از کره‌ای‌هاست.

فرهنگ اصیل کره و مبانی اخلاقی مردم این کشور، که به مشرق زمین تعلق دارد و به فرهنگ اسلامی نزدیک است، در طی چند دهه اخیر، به دلیل تحولات اجتماعی و در برخورد با فرهنگ غربی، عمدتاً آمریکایی، اندک‌اندک رنگ باخته و به غربی شدن

گرایش یافته و از اصالت آن کاسته شده است. با این همه، در مطبوعات و برنامه‌های تلویزیونی و نیز در کوچه و خیابان و اجتماعات، رعایت مسائل اخلاقی مشهود است. ولی جامعهٔ کره تحولات سریعی در پیش دارد.

نتیجه این که مسائل برنامه‌ریزی و پاک‌سازی زبان با اوضاع و احوال فرهنگی هر جامعه رابطهٔ مستقیم دارد و، در جامعه‌ای که مبانی فرهنگ ملی و اصیل آن در برابر فرهنگ‌های مهاجم از استحکام کافی برخوردار نباشد، روحیهٔ لازم برای تقویت واژگانی زبان وجود نخواهد داشت. در مردم کره، تمایل چندانی به تقویت زبان کره‌ای در برابر لغات و اصطلاحات انگلیسی دیده نمی‌شود و این عامل بازدارندهٔ مهمی در پاک‌سازی واژگانی به شمار می‌رود. شیوهٔ برخورد تسلیم‌آمیز فرهنگستان ملی زبان کره با واژه‌های بیگانهٔ انگلیسی را نیز باید عامل مهم بازدارندهٔ دیگری دانست. به این دلایل است که پاک‌سازی واژگان انگلیسی از زبان کره‌ای بسیار دشوار است و تقریباً ممتنع به نظر می‌رسد.

منابع

بخش قابل توجهی از مطالب این مقاله را، ضمن تماس حضوری و گفتگو، به زبان انگلیسی، با اعضای محترم فرهنگستان ملی زبان کره، تهیه کرده‌ام. خلاصهٔ انگلیسی جزوه‌هایی که فرهنگستان به زبان کره‌ای منتشر ساخته نیز کمک فراوان کرده است. برای فراهم کردن بقیهٔ مطالب از مقاله‌های انگلیسی زیر بهره‌جسته‌ام:

- Huh Woonq, «Development of Korean Language», *Korea Journal*, Vol. 3, No. 7, 1963.
 Kang Yoon-Ho, «Basic Structure of Hangul», *Korea Journal*, Vol. 3, No. 7, 1963.
 Kim Hyunq-kyu, «Chinese Characters and Korean Language», *Korea Journal*, vol. 3, No. 7, 1963.
 Kim Jin-ho, «The Theory of Altaic Languages, and Korean Linguistics and Language Policies», *Korea Journal*, Vol. 22, No. 1, 1982.
 Park Kyun, «Language Purism in Korea», *Korea Journal*, Vol. 28, No. 5, 1988.
 Yi Yong-ju «Basic Features of Modern Korean Words», *Korea Journal*, Vol. 12, No. 12, 1972.

